

לעיבוד וחיזוק הלימוד והחזרה
 בספה"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
 שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

דעם רבינ'ס משלים

דער גרויסער דאקטער

דערפון, דערפאר מוז ער דאס אויסמישן מיט פארשידענע הייל-
 מיטלען עס זאל אים פארגרינגערן צו איינגעמען די שארפע
 רפואות.

עס זענען פארהאן אזעלכע מענטשן וואס מען קען זיי נישט
 אנטפלעקן פנימיות [טיפערע] התורה וואס זיי דארפן זייער וויכטיג
 באקומען צו היילן זייער נפש, ווייל די תורה איז ווי באוואוסט א
 רפואה ווי מיר זעען אין פסוק רפאות תהי לשרך (משלי ג, ח).
 ווידעראום די תורה פארמאגט אין זיך צוויי כוחות, סם חיים - א
 מעדעצין צום לעבן און סם מות א מעדעצין פון טויט חס ושלום,
 ווי חז"ל זאגן אונז (יומא עב:) זכה - נעשה לו סם-חיים, לא זכה -
 נעשה לו סם-מות. אז מען איז זוכה ווערט די תורה א מעדעצין
 צום לעבן אויב חס ושלום נישט ווערט עס פארקערט רחמנא לצלן.
 דעריבער מוז דער צדיק באהאלטן זיינע טיפערע [פנימיות'דיגע]
 תורות און רפואות, אין אנדערע סארט תורות און צומאל העלפט
 דאס אויך נישט דארף ער באהאלטן זיינע תורות און וועלטליכע
 מעשיות און שמועסן און דארט באהאלט ער זיינע רפואות פארן
 קראנקן.

אין די תורה געפונען מיר אויך אז די תורה פארציילט ספורי
 מעשיות ווייל מען האט איר נישט געקענט איבערגעבן מיט אפענע
 ווערטער, נאר געמוזט באהאלטן די סם חיים אין די מעשיות וואס
 ווערן דארט דערציילט.

(ע"פ לקוטי מוהר"ן קס"ד)

געווען אמאל א דאקטער וואס איז קראנק געווארן, ער האט קיין
 צוויי בררות נישט געהאט נאר זיך איבערגעגעבן צו גאר א גרויסן
 דאקטער זאל אים באהאנדלען.

בשעת ער געפונט זיך ביים גרויסן דאקטער, הייבט אן דער
 פשוטער דאקטער זאגן און עצה'גען וועגן פארשידענע היילונגס
 מיטלען וואס ער האלט אז עס קען אים היילן, צום ביישפיל, ער
 זאגט פאר גרויסן דאקטער: "איך וויל מען זאל מיר ארויסנעמען א
 צאן און אפשערן די האר, דאס וועט זיכער צוברענגען מיין
 רפואה!"

מיר פארשטייען אליין אז דער גרויסער דאקטער ווייסט פון אסאך
 בעסערע און מער חשובע מעדעציען צו שרייבן פאר דעם
 קליינעם דאקטער ער זאל גענצליך ווערן אויסגעהיילט.

די זעלבע זאך געשעט אמאל אז א איד - א תלמיד חכם, קומט צום
 צדיק-הדור - דער גרויסער דאקטער וועלכער היילט אלע קראנקע
 נפשות, און דער איד וויל אז דער גרויסער צדיק זאל אים געבן
 מעדעציען, דאס מיינט הנהגות און עצות ווי אזוי דער תלמיד חכם
 פארשטייט, אבער צום אמת האט דער גרויסער צדיק גאר גלייכע
 און ווירקזאמע היילונגס מיטלען וויאזוי ער פירט זיינע מענטשן
 ביזן ווערן פולקאם געזונט.

צוריק צום משל, דער דאקטער מוז אמאל געבן פארן קראנק א
 שווערע מעדעצין, וואס אויב וועט ער געבן די שארפע מעדעצין
 אליין אזוי ווי עס שטייט און גייט וועט דער חולה זיכער שטארבן

ספּוּרֵי מַעֲשֵׂי־תּוֹרָה מִשְׁנֵי קַדְמוֹנִיּוֹת

מַעֲשֵׂה י"א - מִבֶּן מֶלֶךְ וּבֶן שִׁפְחָה שֶׁנִּתְחַלְפוּ (1)

אַנְגִּירֹפּוּ בֶן הַמֶּלֶךְ) הָאֵט זִיךְ זַיִן טֵבַע גִּיצוּיִגֵּן צוּ אַיִן אַנְדֶּער נִימוּס נִיט אַזוֹי ווי דער נִימוּס פֿון אַיִן מֶלֶךְ אִיז. נָאר עֵר אִיז מְגוֹדֵל גִּיוּוֹאֲרִין בֵּי דַעַם מֶלֶךְ אִין שְׁטוּב. הָאֵט עֵר זִיךְ גִּימוּזֵט פִּירֵן מִיט דַעַם נִימוּס פֿון אַיִן מַלְכוּת. וואָרן מֶע הָאֵט אִים אַזוֹי גִּיפִירֵט מִיט דַעַם נִימוּס.

און די באַבע מַחֲמַת נְשִׁים דַעֲתֵן קְלוֹת (דְּהֵינּוּ וויפֿער הָאָבּוּ אִיז גִּינְגֶע דַעַה) פֿלֹמֶר זַיִן קַעֲנֶען זִיךְ נִיט אַיִנְהַאַלְטֵן. אִיז זִי גִינְאֲנֶען און הָאֵט אויס־גִּיזאַגֶט דַעַם סוּד פֿאַר אַיִן מַעֲנִשֵׁן. בְּאַשֶׁר אַז זִי הָאֵט פֿאַר־בֵּיטֵן דִי קִינְדֶער און אִיטְלִיכֶער מַעֲנִשׁ הָאֵט זִיךְ אַיִן חֶבֶר.

און דער חֶבֶר הָאֵט נָאךְ אַיִן חֶבֶר. הָאֵט אַזוֹי אַיִנְעֶר אויס־גִּיזאַגֶט דַעַם אַנְדֶּערן. בִּיז דער סוּד אִיז אַרויס גִיקוּמֶען. אַזוֹי ווי דער שְׁטִיגֶער פֿון דער וועלֵט אִיז.

בִּיז דער עוֹלָם הָאֵט דַעֲרַפּוֹן גִישְׁמוּסֵט שְׁטִילְעֶרְהֵיט בְּאַשֶׁר אַז דער בֶּן מֶלֶךְ אִיז פֿאַר־בֵּיטֵן גִּיוּוֹאֲרִין. לוי־שְׁמִיר שְׁמוּסֵן שְׁאַרְף קָאן מֶען בּוֹדֵאִי דַעֲרַפּוֹן נִיט. דער מֶלֶךְ זַאל נִישֵׁט גִּיוּוֹאֲרִין וועֶרן. וואָרן וואָס וועט דער מֶלֶךְ קַעֲנֶען טָאן אִין אַזוֹי אַ זַאךְ. וואָרן עֵר קָאן דָאָס נִיט פֿאַר־רַעכְטֵן. עֵר קָאן עָס נִיט גִלִּיבֵן. טאַמֶער אִיז דָאָס לִיגֵן. און ווי אַזוֹי בֵּיט מֶען ווידֶער צוֹרִיק. אַיִפֶּער דַעַם טָאר מֶען דָאָס בּוֹדֵאִי נִיט אויס־זַאגֵן פֿאַר דַעַם מֶלֶךְ. נָאר דער עוֹלָם הָאֵט צוּוִישֵׁן זִיךְ שְׁטִילְעֶרְהֵיט גִישְׁמוּסֵט דַעֲרַפּוֹן.

וַיְהִי הַיּוֹם. אִיז גִינְאֲנֶען אַיִנְעֶר. און הָאֵט אויס־גִּיזאַגֶט דַעַם סוּד פֿאַר דַעַם בֶּן מֶלֶךְ. בְּאַשֶׁר מְזַאגֵט

מַעֲשֵׂה אֲמָאֵל אִיז גִּיוּוֹעֵן אַיִן מֶלֶךְ. אִיז בֵּי אִים אִין שְׁטוּב גִּיוּוֹעֵן אַיִן שְׁפִחָה. וואָס זִי הָאֵט בְּאִדְנִיט דִי מַלְכָּה (מוֹ הַסֵּתִם קִין קַעֲכֶרוּ טָאר נִיט אַרִיין קוּמֶען צום מֶלֶךְ. נָאר דִי שְׁפִחָה הָאֵט גִי־הָאֵט עֲפֵעַס אַיִן אַנְדֶּער דִינְסֵט. אַ קִלְיַע דִינְסֵט) אִיז גִיקוּמֶען דִי צֵיט וואָס דִי מַלְכָּה הָאֵט בְּאִדְאֲרֶפֶט הָאָפֵן אַיִן קִינְד. און דִי שְׁפִחָה הָאֵט אויך בְּאִדְאֲרֶפֶט צוּ גוּוִינֶען אִין דַעֲר צֵיט.

אִיז גִינְאֲנֶען דִי באַבע און הָאֵט אַיִפֶּער־גִּיבֵיטֵן דִי קִינְדֶער. כְּדִי זִי זַאל זַעֲהֵן וואָס דָאָ וועט זִיךְ טָאן. וואָס דַעֲרַפּוֹן וועט אַרויס וואַקֶסן. און זִי הָאֵט גִינוּמֶען דָאָס קִינְד פֿון דַעַם מֶלֶךְ און הָאֵט אַנְדֶּער גִילִיגֶט לַעֲבֹן דַעֲר שְׁפִחָה. און דָאָס קִינְד פֿון דַעֲר שְׁפִחָה הָאֵט זִי גִילִיגֶט לַעֲבֹן דַעֲר מַלְכָּה.

דַעֲרַנָאךְ הָאָפֵן אָן גִיהוּיבֵן דִי קִינְדֶער אונטֶער צוּ וואַקֶסן. און דַעַם בֶּן מֶלֶךְ (דְּהֵינּוּ דָאָס קִינְד וואָס סַע דַעֲרוּוֹאֲקֶסן גִיוּוֹאֲרִין בַּאִם מֶלֶךְ וואָס מֶען הָאֵט גִימִינֵט אַז דָאָס אִיז דַעֲר זון פֿון דַעַם מֶלֶךְ) הָאֵט מֶען אִים מְגוֹדֵל גִּיוּוֹעֵן (דְּהֵינּוּ גִיגִי־סֵט) און אויפֿגִיהוּיבֵן אַלֶע מָאָל הַעֲכֶער הַעֲכֶער. בִּיז עֵר אִיז זַיִעֶר גְרוֹיס גִּיוּוֹאֲרִין און עֵר אִיז גִּיוּוֹעֵן אַיִן גְרוֹסֶער בְּרִיָּה.

און דער בֶּן הַשְּׁפִחָה (דְּהֵינּוּ דַעֲר וואָס עֵר אִיז דַעֲרִצוּיִגֵּן גִּיוּוֹאֲרִין בִּי דַעֲר שְׁפִחָה וואָס צום אָמֵת אִיז עֵר גִּיוּוֹעֵן דַעֲר זון פֿון דַעַם מֶלֶךְ פֿנ"ל) אִיז אויך דַעֲרוּוֹאֲקֶסן גִּיוּוֹאֲרִין בִּי דַעֲר שְׁפִחָה. און דִי בֵּיידֶע קִינְדֶער הָאָפֵן גִילְעֶרְנֵט אִין אַיִנְעֵם אִין אַיִן חֶדֶר.

און דער אָמֵתִיר בֶּן מֶלֶךְ (וואָס עֵר וועֶרט אַנְגִּירֹפּוּ בֶּן הַשְּׁפִחָה) הָאֵט זִיךְ זַיִן טֵבַע גִּיצוּיִגֵּן צום נִימוּס פֿון אַיִן מַלְכוּת נָאר עֵר אִיז מְגוֹדֵל גִּיוּוֹאֲרִין בִּי דַעַם עֶבֶד אִין שְׁטוּב. און פֿאַר־קֶערֶט דַעֲר בֶּן הַשְּׁפִחָה (וואָס עֵר וועֶרט

אויף אים אז ער איז פארביטן גיווארן. נאר. דו קאנסט דאס ניט קלערן. ווארן סע שטייט דיר ניט אן. און ווי אזוי קלערט מען אזוי איין זאך.

נאר איך דערצייל עס דיר. פדי דו זאלסט וויסן. ווארן טאמער וועט אמאל זיין אין בוינט אקעגן דער מלוכה. וועט דער בוינט דאך דעם קאנען שטארקער זיין ווארן זיי וועלן זאגן זיי נעמען זיך דעם בן מלך פאר איין מלך. דהיינו דער וואס מוזאגט אויף אים אז ער איז צום אמת דער בן מלך פנ"ל. דרום באדארפסטו זעהן צו פארטראכטן דעם בחור. (אזוי האט אלץ דער איינער גיזאגט צו דעם בן המלך וואס צום רעכטן אמת איז ער דער זון פון דער שפחה פנ"ל).

איז גיגאנגען דער בן מלך און האט אנגיהויבן צו טאן שפיצלעך יענעמס פאטער (וואס צום אמת איז ער זיך גיווען טאקע זיין פאטער) און ער האט זיך אלץ גילייגט אים צו טאן שלעכץ תמיד. און ער האט אים אלץ דערלאנגט שפיצלעך איינס נאך עס אנדערע. פדי ער זאל מוזן עוקר זיין מיט זיין זון.

און כל זמן דער מלך אליין האט נאך גילעבט. האט ער נאך פארט אזוי איין ממשלה ניט גיהאט. פון דעסט וועגן פארט פלעגט ער אים טאן שפיצלעך. דערנאך איז דער מלך אלט גיווארן און איז גישטרבן.

האט ער אפ גינומען די מלוכה. האט ער דעמאלט נאך מער שלעכץ גיטאן צו יענעם זונס פאטער (דהיינו צו דעם פאטער פון דעם בן השפחה וואס צום אמת איז ער גיווען דער בן המלך און דער פאטער איז טאקע גיווען זיין פאטער פון דעם וואס ער האט אפ גינומען די מלוכה ווארן זיי זענען זיך פארביטן גיווארן פנ"ל) און ער האט גיטאן אים שלעכץ פארשטעלט מען זאל ניט וויסן אז סע איז פון אים. ווארן סע איז ניט שייין פאר

לייט. און האט אים דערלאנגט אלע מאל שפיצלעך איינס נאך עס אנדערע.

האט פארשטאנען דער דאזיגער. אז ער טוט אים שפיצלעך מחמת דער זאך. (דהיינו ווייל די וועלט שמוסט אז די קינדער זענען פארביטן גיווארן) האט ער זיך אנגירופן און האט גיזאגט צום זון (דהיינו דער עבד דער מאן פון דער שפחה וואס אים האט מען עס אלץ דערלאנגט שפיצלעך פדי ער זאל פארטרייבן זיין זון ווייל מען זאגט אז די קינדער זענען פארביטן גיווארן פנ"ל) און האט אים דערציילט די גאנצע מעשה. און האט צו אים גיזאגט. איך האב גרויס רחמנות אויף דיר.

ווארן ממה נפשך. ביסטו אנדרש מיין קינד. האב איך זיך בודאי גרויס רחמנות אויף דיר. ביסטו אנדערש ניט מיין קינד. נאר ביסט צום אמת דער בן מלך. איז זיך נאך מער רחמנות אויף דיר. ווארן דער (דהיינו דער וואס ער האט אפגינגען די מלוכה) וויל זיך זיך גאר אויס רייסן חס ושלום. איבער דעם מוסטו עוקר זיין (דהיינו אנטלויפן) פון דאנעט. האט עס אים זייער גיאירט. און סע איז אים זייער שלעכט גיווען די זאך.

נאר דער מלך דערלאנגט אלץ דערווייל אלע מאל שפיצלעך. איינס נאך עס אנדערע.

לאמיר זיין פאר הערן

די עלווטע מעשה - דער בן מלך ובן שפחה שנתחלפו (1)

- ז. פארוואס טאר דער מלך נישט געוואר ווערן אז מ'האט פארביטן?
- ווייל ער קען שטארבן פון צער
- ווייל דער קעניג וועט באשטראפן דער וואס האט זיי פארביטן
- ווייל ער קען דאס נישט פאררעכטן
- ח. פארוועס האט דער בן המלך געטאן שפיעלעך?
- פאר'ן אמת'ן בן המלך
- פאר דער טאטע פון אמת'ן בן השפחה
- פאר די שפחה
- ט. ווער האט איבער גענומען די מלוכה נאכדעם וואס דער קעניג איז געשטארבן?
- דער אמת'ער בן המלך
- דער אמת'ער בן השפחה
- א זון פון א אנדערער קעניג
- י. ווער האט דערציילט פארן אמת'ן בן המלך די גאנצע מעשה?
- דער אמת'ער בן השפחה
- די שפחה
- דער טאטע פון אמת'ער בן השפחה

יא. האסטו געלערנט די מעשה פון די וואך?

- יא
- נ"ן
- א חלק

- א. שאלה בנוס: ווען האט דער הייליגער רבי דערציילט די מעשה וואס מיר הייבן יעצט אן?
- נאך פורים יאר תקס"ט
- פאר פורים יאר תקס"ט
- מוצש"ק פרשת נח יאר תק"ע
- ב. ווער האט פארביטן די קינדער?
- עפעס א דינסט
- די דינסט וואס האט געבוירן
- די באבע (הייבאם)
- ג. צו וועלכע נימוס האט געצויגן די טבע פון אמת'ן בן המלך?
- צו א נימוס פון מלכות
- צו א נימוס פון קנעכט
- ביידע תשובות זענען ריכטיג.
- ד. צו וועלכע נימוס האט געצויגן די טבע פון אמת'ן בן השפחה?
- צו א נימוס פון מלכות
- צו א נימוס פון קנעכט
- צו א אנדערע נימוס
- ה. ווער האט אויסגעזאגט די סוד אז די קינדער זענען פארביטן?
- די באדינער פון קעניג
- די דינסט
- די באבע (הייבאם)
- ווי אזוי איז ארויס די סוד אויף דער וועלט?
- מ'האט עס מפרסם געווען אין די צייטונגען
- איינער האט געזאגט פאר'ן אנדערין

טיפער געטראכט

אויף וועמען זאגט דער רבי ביי די מעשה און ביי מעשה י' אז ער איז געווען א "בְּרִיָּה" ?

תשובות אויף די פריערדיגע וואך

צום סוף: וואס האט דער אלטער קיסר נישט געהאט - און פארוואס? דערנאך האט אויף דער אלטער קיסר קיין גדולה ניט גיהאט ווארין סע איז אלץ איפער אים גיווען: און וואס האט דער בערגיר געהאט? דער פּערִגער האט גיהאט גרויס גדולה ער איז דעם קיסר'ס פּאטער וואס ער איז דער עיקר: ווער איז צום סוף געווען דער קיסר? דער זון פונעם בערגיר - (ער איז דעם קיסר'ס פּאטער)

דעם רבי'ס
אשיות